

BM I.053.80.2024.T5

Katowice, 2024-12-17 r.

**Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP**

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na Interpelację nr K10INT5975 Panów Posłów Krzysztofa Piątkowskiego oraz Krzysztofa Habury w sprawie transformacji energetycznej w podregionie bełchatowskim, poniżej przesyłam odpowiedź na ww. interpelację.

Uprzejmie informuję, że, na obecnym etapie, plan transformacji jest przygotowywany przez powołane do tego struktury spółek: PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. oraz PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. (dalej: PGE GiEK S.A.). Spółka PGE GiEK S.A. jest w trakcie opracowywania planu transformacji dla podregionu bełchatowskiego, który obejmuje m.in. analizę alternatywnych konwencjonalnych oraz odnawialnych źródeł energii, których realizacja umożliwi zachowanie znacznej ilości miejsc pracy.

Wstępnie Grupa PGE identyfikuje potencjalne możliwe kierunki inwestowania:

- budowa w regionie bełchatowskim elektrowni jądrowej,
- farmy fotowoltaiczne wraz z magazynami energii,
- farmy wiatrowe,
- wielkoskalowe bateryjne magazyny energii z wykorzystaniem istniejącej infrastruktury energetycznej.

Nowym źródłem finansowania w ramach środków Unii Europejskiej (UE) na lata 2021-2027 jest Mechanizm Sprawiedliwej Transformacji (MST), który utworzony został jako odpowiedź na wyzwania związane z Europejskim Zielonym Ładem. MST składa się z trzech filarów:

- Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST; I filar) – wsparcie dotacyjne na ograniczenie negatywnych skutków transformacji energetycznej;
- InvestEU (II filar) – pożyczki dla sektora prywatnego mające zmobilizować inwestycje o łącznej wartości do 45 mld EUR;
- wsparcie Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI) (III filar) – pożyczki dla sektora publicznego (z możliwością uzyskania dodatkowo niewielkiej dotacji ze środków UE).

Z punktu widzenia wdrażania szerokiej palety działań służących rozwojowi regionalnemu w ramach polityki spójności, najbardziej istotnym elementem MST jest nowy fundusz jakim jest FST. Polska jest największym beneficjentem FST w UE i otrzyma środki w wysokości ok.

3,85 mld euro (w cenach bieżących). Poszczególnym polskim regionom węglowym została przyznana alokacja środków FST w wysokości:

- woj. śląskie - 2 216 868 989,00 EUR,
- woj. dolnośląskie - 581 587 571,00 EUR,
- woj. wielkopolskie - 414 808 447,00 EUR,
- woj. łódzkie - 369 522 769,00 EUR,
- woj. małopolskie - 264 558 697,00 EUR.

Ponadto Minister Funduszy i Polityki Regionalnej przekazał łącznie 321 321 781 EUR środków z budżetu państwa z przeznaczeniem na część wkładu krajowego w ramach projektów realizowanych w programach regionalnych wdrażających FST.

Aby korzystać ze wsparcia FST niezbędne jest przygotowanie terytorialnych planów sprawiedliwej transformacji (TPST) i ich akceptacja przez KE. Ponieważ cała alokacja FST została przekazana do wdrażania na poziomie regionalnym to TPST są obowiązkowymi załącznikami do programów regionalnych. W województwie łódzkim obszar transformacji wskazany w programie Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027 obejmuje gminy: Bełchatów, Drużbice, Kleszczów, Kluki, Rusiec, Szczerców, Zelów, Działoszyn, Kiełczygłów, Nowa Brzeźnica, Pajęczno, Rząśnia, Siemkowice, Strzelce Wielkie, Sulmierzyce, Gorzkowice, Rozprza, Wola Krzysztoporska, Dobryszycy, Gomunice, Kamieńsk, Lgota Wielka, Ładzice, Radomsko, Czarnożyły, Konopnica, Osjaków, Ostrówek, Wieluń, Wierzchlas, Widawa, Złoczew i miasta: Piotrków Trybunalski, Radomsko, Bełchatów.

Ze środków FST prowadzone są działania skierowane na łagodzenie skutków społecznych, gospodarczych i środowiskowych transformacji energetycznej. W tym zakresie programy regionalne proponują działania nakierowane m.in. na:

- zmianę lub podwyższenie kwalifikacji oraz aktywizację zawodową i społeczną, szczególnie pracowników tracących pracę w związku z procesem transformacji energetycznej i ich rodzin oraz społeczności lokalnych z obszarów transformacji;
- wsparcie edukacji zawodowej i branżowej (na poziomie zawodowym, średnim i wyższym) i jej infrastruktury;
- dywersyfikację gospodarczą poprzez m.in. inwestycje w zmianę profilu działalności przedsiębiorstw, wprowadzania ulepszonych technologii neutralnych dla klimatu i zdobywanie nowych rynków dla wytwarzanych produktów;
- rozwój MŚP i start-upów oraz terenów inwestycyjnych na obszarach transformacji;
- wzrost innowacyjności przedsiębiorstw;
- poprawę stanu środowiska na obszarach pogórnich i przemysłowych;
- rozwój energetyki odnawialnej (OZE) i poprawę efektywności energetycznej w budynkach publicznych, mieszkalnych i przedsiębiorstwach;
- wdrażanie idei gospodarki obiegu zamkniętego (GOZ);
- zrównoważoną mobilność lokalną.

Należy przy tym zaznaczyć, że FST charakteryzuje się większą elastycznością niż pozostałe fundusze polityki spójności i pozwala łączyć w ramach projektów zarówno zadania infrastrukturalne (tzw. „twarde”) z zadaniami nakierowanymi na człowieka (tzw. „miękkie”). Jednocześnie możliwe jest przygotowanie kompleksowych projektów nakierowanych np. na pracowników sektora górniczego, energetycznego oraz firm sektora okołogórniczego. W ramach FST możliwe jest także skierowanie środków na rozwój terenów inwestycyjnych w szerszym zakresie niż w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Grupa Kapitałowa PGE jest gotowa zaangażować się we wszystkie inicjatywy administracji rządowej mające na celu wspomóc region bełchatowski w transformacji energetycznej, m.in.:

- a) wspieranie i finansowanie inwestycji, które przyczynią się do utrzymania lub stworzenia nowych miejsc pracy;
- b) wsparcie programów szkoleniowych i przekwalifikowania zawodowego dla pracowników Grupy Kapitałowej PGE, aby umożliwić im zatrudnienie w innych sektorach gospodarki;
- c) rozwój infrastruktury i wsparcie dla lokalnych przedsiębiorców, aby zwiększyć konkurencyjność gospodarki regionu.

Rząd RP będzie postulował przeznaczenie środków na kontynuowanie procesu transformacji regionów górniczych w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu.

Zgodnie ze stanowiskiem Rządu RP w sprawie roli spójności w UE i przyszłości polityki spójności po 2027 roku, które przyjęte zostało w dniu 3.10.2024 r. przez Komitet do Spraw Europejskich: „Rząd RP podkreśla konieczność zaadresowania problemów rozwojowych terytoriów, które stają przed specyficznymi wyzwaniami sprawiedliwej transformacji, w tym regionów pogórnich i przemysłowych. Rząd RP widzi potrzebę wzmocnienia zintegrowanego i kompleksowego systemu wsparcia stanowiącego odpowiedź na wyzwania transformacyjne na bazie funkcjonującego już mechanizmu sprawiedliwej transformacji, który opierałby się na planach transformacyjnych stanowiących podstawę strategiczną dla podejmowanych działań, polityk i instrumentów wdrażanych zarówno na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym. Szczególnie ważne jest również, aby bazował on na jednolitych zasadach wdrażania i pozytywnych doświadczeniach z funkcjonowania dotychczasowego Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, który umożliwia realizację kompleksowych inwestycji w ramach zaprogramowanych dla danego terytorium obszarów wsparcia bez konieczności realizacji limitów wynikających z koncentracji na celach UE.”.

Mając świadomość olbrzymiej skali wyzwań związanych z transformacją energetyczną w Polsce i potrzeb finansowych w tym zakresie będziemy dążyć do zapewnienia jak największego wsparcia finansowego dla regionów górniczych i przemysłowych. Biorąc pod uwagę wskazaną w TPST Województwa Łódzkiego ścieżkę dekarbonizacji Kompleksu Energetycznego (KEB) w Bełchatowie, w kolejnej perspektywie finansowej UE obszar transformacji związany z funkcjonowaniem KEB będzie jednym z kluczowych obszarów do uzyskania wsparcia ze środków UE.

Z wyrazami szacunku
Marzena Czarnecka
Minister
2024-12-17

Do wiadomości:

1. Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
1. Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej;
2. Ministerstwo Klimatu i Środowiska;
3. Ministerstwo Aktywów Państwowych;
4. Ministerstwo Infrastruktury;
5. Ministerstwo Rozwoju i Technologii;
6. Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej